

Laki

nimettyjen toimipaikkojen nimeämistä ja laillisten edustajien nimittämistä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä sähköisten todisteiden keräämiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Nimettyjen toimipaikkojen nimeämistä ja laillisten edustajien nimittämistä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä sähköisten todisteiden keräämiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/1544, jäljempänä *direktiivi*, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

Keskusviranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto toimii direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna keskusviranomaisena. Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on varmistaa, että direktiiviä sovelletaan johdonmukaisella ja oikeasuhtaisella tavalla.

Liikenne- ja viestintävirastolla on tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus saada salassapitosäännösten estämättä välttämättömät tähän lakiin perustuvien velvoitteiden epäilyyn rikkomiseen liittyvät tiedot, selvitykset ja asiakirjat palveluntarjoajalta. Palveluntarjoajan on luovutettava tiedot ilman aiheetonta viivytystä ja maksutta.

Liikenne- ja viestintävirasto toimii yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden keskusviranomaisten ja Euroopan komission kanssa. Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan saadut tiedot Euroopan komissiolle ja toisen Euroopan unionin jäsenvaltion keskusviranomaiselle, jos se on direktiivin valvonnan kannalta välttämätöntä.

3 §

Nimetyt toimipaikat ja lailliset edustajat

Direktiivin 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitetun unionissa palveluja tarjoavan *palveluntarjoajan*, joka on sijoittautunut Suomeen, on nimettävä yksi tai useampi nimetty toimipaikka Euroopan unionin aluetta varten mainitun direktiivin 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Jos palveluntarjoaja ei ole sijoittautunut Euroopan unioniin, mutta tarjoaa palveluitaan Suomessa, tällaisen palveluntarjoajan on nimitettävä yksi tai useampi laillinen edustaja Euroopan unionin aluetta varten direktiivin 3 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Jos palveluntarjoaja on sijoittautunut sellaiseen jäsenvaltioon, joka ei ota osaa direktiivin 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun oikeudelliseen välineeseen ja tarjoaa palveluita Suomessa,

tällaisen palveluntarjoajan on nimitettävä yksi tai useampi laillinen edustaja Euroopan unionin aluetta varten mainitun direktiivin 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettun nimetyin toimipaikan on oltava sijoittautunut johonkin sellaiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon tai laillisen edustajan on asuttava jossakin sellaisessa jäsenvaltiossa, joissa palveluita tarjotaan ja joissa ne voivat olla täytäntöönpanomenettelyn kohteena. Valitun jäsenvaltion tulee olla sellainen, joka ottaa osaa direktiivin 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun oikeudelliseen välineeseen.

Suomeen sijoittautuneen palveluntarjoajan tai Suomessa palveluita tarjoavan palveluntarjoajan on annettava niitä edustaville nimetyille toimipaikoille tai laillisille edustajille sellaiset nimetyinä toimipaikkana tai laillisena edustajana toimimiseksi edellytetyt valtuudet ja resurssit, jotta ne voivat noudattaa niiden vastaanottamia direktiivin 1 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvia päätöksiä ja määräyksiä. Lisäksi Suomeen sijoittautuneilla nimetyillä toimipaikoilla tai Suomessa asuvilla laillisilla edustajilla on oltava vastaavanlaiset tehtävän edellyttämät valtuudet ja resurssit edustamansa palveluntarjoajan toimesta päätösten ja määräysten noudattamiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitettun nimetyt toimipaikat tai lailliset edustajat sekä palveluntarjoajat ovat yhteisvastuussa veloitteiden noudattamatta jättämisestä direktiivin 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Yhteisvastuu on riippumaton palveluntarjoajan ja nimetyin toimipaikan tai laillisen edustajan välisten asianmukaisten sisäisten menettelyjen puuttumisesta.

Tässä pykälässä tarkoitettujen palveluntarjoajien, jotka tarjoavat palveluja Euroopan unionissa 18 päivänä helmikuuta 2026, ovat velvollisia nimeämään nimetyt toimipaikat tai nimittämään lailliset edustajat viimeistään 18 päivänä elokuuta 2026. Sellaiset palveluntarjoajat, jotka alkavat tarjota palveluja Euroopan unionissa 18 päivän helmikuuta 2026 jälkeen, ovat velvollisia nimeämään nimetyt toimipaikat tai nimittämään lailliset edustajat kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona ne alkavat tarjota palveluja Euroopan unionissa.

4 §

Ilmoitukset ja kielet

Suomeen sijoittautuneiden tai sen alueella palveluita tarjoavien direktiivin 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettujen palveluntarjoajien on ilmoitettava kirjallisesti mainitun direktiivin 6 artiklan mukaisesti nimetyille sen jäsenvaltion keskusviranomaiselle, johon palveluntarjoajan nimetty toimipaikka on sijoittautunut tai jossa sen laillinen edustaja asuu, toimipaikan tai laillisen edustajan yhteystiedot ja kaikki niihin liittyvät muutokset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa on täsmennettävä yksi tai useampi unionin virallinen kieli, jolla lailliseen edustajaan tai nimettyyn toimipaikkaan voidaan ottaa yhteyttä. Jos palveluntarjoajan nimetty toimipaikka on sijoittautunut Suomeen tai palveluntarjoajan laillinen edustaja asuu Suomessa, ilmoitettuihin kieliin on kuuluttava vähintään suomi tai ruotsi.

Jos palveluntarjoaja nimeää useita nimettyjä toimipaikkoja tai nimittää useita laillisia edustajia direktiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tällaisten palveluntarjoajien on täsmennettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa kyseisten nimettyjen toimipaikkojen tai laillisten edustajien nimeämisen tai nimittämisen tarkka alueellinen soveltamisala. Ilmoituksessa on täsmennettävä yksi tai useampi unionin tai jäsenvaltioiden virallinen kieli, jolla kuhunkin nimettyyn toimipaikkaan tai lailliseen edustajaan voidaan ottaa yhteyttä.

Liikenne- ja viestintävirasto asettaa 1—3 momentissa tarkoitettut ilmoitettut tiedot julkisesti saataville Euroopan rikosoikeudellisen verkoston asiaa koskevalla verkkosivulla. Tiedot on päivitettävä säännöllisin väliajoin.

5 §

Palveluntarjoajan seuraamusmaksu

Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä seuraamusmaksun direktiivin 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettulle unionissa palveluita tarjoavalle palveluntarjoajalle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö:

1) 3 §:n 1—4 tai 7 momentissa säädetyn velvollisuuden nimetä nimetty toimipaikka tai laillinen edustaja Euroopan unionin aluetta varten;

2) 3 §:n 5 tai 7 momentissa säädetyn velvollisuuden antaa nimetyille toimipaikoilleen ja laillisille edustajilleen tehtävän edellyttämät valtuudet ja resurssit;

3) 4 §:n 1, 2 tai 3 momentissa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa toimipaikan tai laillisen edustajan yhteystiedot ja kaikki niihin liittyvät muutokset sekä yksi tai useampi unionin virallinen kieli, jolla lailliseen edustajaan tai nimettyyn toimipaikkaan voidaan ottaa yhteyttä.

Seuraamusmaksua 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua velvollisuuden rikkomisesta tai laiminlyönnistä ei kuitenkaan saa määrätä ennen kuin palveluntarjoajalle on huomautuksella annettu mahdollisuus korjata rikkomus tai laiminlyönti.

6 §

Seuraamusmaksun suuruus ja sen arviointi

Seuraamusmaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin ja sitä määrittäessä on otettava huomioon:

1) rikkomuksen luonne, vakavuus, toistuvuus ja kestoaika;

2) palveluntarjoajan toiminnan laajuus ja luonne sekä palveluntarjoajan taloudelliset valmiudet;

3) rikkomuksen tahallisuus tai tuottamuksellisuus.

Palveluntarjoajalle määrättävä seuraamusmaksu on vähintään 1 000 euroa ja enintään 100 000 euroa.

7 §

Seuraamusmaksun määräämättä jättäminen

Seuraamusmaksua ei määrätä, jos:

1) palveluntarjoaja on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin 5 §:ssä tarkoitettua rikkomuksen tai laiminlyönnin korjaamiseksi välittömästi sen havaitsemisen jälkeen ja ilmoittanut siitä viivytyksettä Liikenne- ja viestintävirastolle eikä rikkomus tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva;

2) velvoitteen rikkomista tai laiminlyöntiä on pidettävä vähäisenä; tai

3) seuraamusmaksun määräämistä on muutoin kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla perusteella pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä viranomaiselle.

8 §

Seuraamusmaksun määräämisoikeuden vanhentuminen

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos on kulunut yli viisi vuotta siitä, kun rikkomus tai laiminlyönti on tapahtunut. Jos rikkomus tai laiminlyönti on ollut luonteeltaan jatkuvaa, viiden vuoden määräaika lasketaan siitä, kun rikkomus tai laiminlyönti on päättynyt.

9 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

10 §

Muutoksenhaku hallintotuomioistuimeen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2026.
Ennen tämän lain voimaantuloa toimitettuihin päätöksiin ja määräyksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 29.5.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Oikeusministeri Leena Meri